

Sygn. akt VI Gz 116/15

POSTANOWIENIE

Dnia 30 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Hass-Kloc

Protokolant: st. sekr. sądowy Ewa Teper

po rozpoznaniu w dniu 30 kwietnia 2015 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: B. D.

przeciwko: (...) Sp. z o.o. w D.

o zapłatę

w przedmiocie zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego

w K. V Wydział Gospodarczy z dnia 18 lutego 2015 r., sygn. akt

V GNc 1074/14 w przedmiocie oddalenia wniosku pozwanego zwolnienie od opłaty sądowej od zarzutów,

postanawia: oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 18.02.2015, sygn. akt V GNc 1074/14 Sąd Rejonowy w Krośnie V Wydział Gospodarczy oddalił wniosek pozwanego (...) Sp. z o.o. o zwolnienie go od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od zarzutów.

Powyższy wniosek strona pozwana uzasadniła powołując się na brak wolnych środków pieniężnych na uiszczenie kosztów sądowych wskazując, że

opłata sądowa od zarzutów w kwocie 1.443,00 zł jest za wysoka jak na jej obecne możliwości finansowe.

W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd Rejonowy powołując się na treść art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych

(Dz.U. z 2005 r., nr 167, poz. 1398, z późn. zm.) podał, że osoba prawna jak również jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną może liczyć na uwzględnienie wniosku, jeżeli wykaże brak dostatecznych środków na uiszczenie stosownych opłat, co winna uczynić poprzez przedłożenie odpowiednich dokumentów uzasadniających takie zwolnienie.

Sąd I instancji wskazał, że wnioskodawca nie zaoferował Sądowi na jego wezwanie żądanych dowodów, które w sposób wszechstronny wskazywałyby, że nie jest on w stanie ponieść przedmiotowych kosztów sądowych.

Poza tym zauważył, że przedsiębiorca powinien przewidywać konieczność wygosparowania środków pieniężnych niezbędnych do prowadzenia ewentualnych procesów sądowych.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł pozwany nie precyzując ani zakresu, ani zarzutów wniesionego środka zaskarżenia podniósł, jak we wniosku, że nie posiada w chwili obecnej dostatecznych środków na uiszczenie opłaty sądowej od zarzutów od nakazu zapłaty, która jest dla pozwanego nie możliwa do zapłaty.

Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe zważył co następuje:

Zażalenie pozwanego jest bezzasadne.

Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko Sądu I instancji, co do tego że pozwany jest w stanie ponieść żadaną opłatę od zarzutów od nakazu zapłaty i brak jest podstaw do zwolnienia pozwanego w tym zakresie.

Jak trafnie zauważył Sąd Rejonowy, wnioskodawca nie zaoferował dowodów obrazujących całościowo jego obecną sytuację finansowo-majątkową, mimo

wezwania Sądu o dodatkowe konkretne dowody (k- 27,28,29), albowiem niniejszego nie obrazują rachunki zysków i strat oraz bilans (k- 31-33). Oceniając zawarte tam treści wypada podnieść, że dotyczą one sytuacji finansowej pozwanego za okres od 1.01.01.2014r do 30.06.2014r, a więc nie obecnej na dzień rozpatrywania przedmiotowego wniosku - miesiąc grudzień 2014r – co jest istotne w świetle treści art. 316 kpc w zw. z art. 361 kpc, że Sąd

bierze za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili orzekania.

Należy też podkreślić, że Sąd nie ma obowiązku prowadzić w tym zakresie szczegółowego postępowania dowodowego, bowiem obowiązek wykazania zasadności wniosku o zwolnienie od kosztów spoczywa na podmiocie, który takiego zwolnienia żąda. Ponadto należy zauważyć, że korzyść ze zwolnienia od kosztów sądowych ma odnieść strona i to ona powinna w sposób sprawny i wszechstronny przedstawić argumenty i dowody na ich poparcie - na rzecz uwzględnienia wniosku.

Skoro ustawodawca uzależnia przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych od wykazania braku dostatecznych środków, to wnioskodawca winien przedłożyć taką dokumentację, na podstawie której Sąd orzekający będzie mógł dokonać ustaleń co do stanu majątkowego wnioskodawcy i oceny podnoszonych przez niego twierdzeń (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 17.01.2007 r., I ACz 15/07, LEX nr 516563), a za taką nie można uznać w/w dokumenty.

Wypada przywołać treść art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2005 r., nr 167, poz. 1398, z późn. zm.) na podstawie którego Sąd może bowiem przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie w tej sprawie opłaty sądowej od zarzutów, czego skarżący w mniejszej sprawie nie uczynił, bo za takie w świetle powyższych rozważań nie można uznać samych twierdzeń pozwanego oraz przedmiotowych dokumentów.

Odnosnie powyższego należy w tym miejscu zaznaczyć, iż w ocenie Sądu treść art. 103 w/w ustawy nie uznaje nieudokumentowania lub nienależytego udokumentowania wniosku przez osobę prawną za brak formalny podlegający rygorowi z art. 130 k.p.c.

Wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych jest pismem procesowym, powinien więc zawierać przedstawienie opisu kondycji finansowej wnioskodawcy wraz z dowodami na poparcie przytoczonych okoliczności (art. 126 § 1 pkt 3 k.p.c.).

Należy podkreślić, iż wystarczające (niewystarczające) udokumentowanie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych przez osobę prawną odnosi się do sfery dowodowej regulowanej przepisami o postępowaniu dowodowym (art. 227-234 k.p.c.), dlatego skutkiem zaniechania wnioskodawcy w tym zakresie jest oddalenie wniosku, a nie jego zwrot (tak też Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 2 października 1998 r., III CZP 34/98, Prok. i Pr. 1999,

nr 3, poz. 38).

Należy także zauważyć ,że to do pozwanego należała decyzja co sposobu rozchodowania posiadanych środków , przy założeniu ,że koszty sądowe nie są mniej ważne, niż koszty związane bezpośrednio z prowadzoną działalnością gospodarczą – o czym pozwany zdaje się zapominać. Planowanie wydatków związanych z działalnością gospodarczą bez uwzględniania konieczności posiadania środków na prowadzenie spraw przed sądem jest naruszeniem równowagi w traktowaniu swoich powinności finansowych i strona , która realizuje swoje zobowiązania w ten sposób – a skarżący tak to właśnie przedstawił w złożonym zażaleniu - wyzbywa się zdolności do zapłaty kosztów sądowych nie może prawnie i skutecznie składać wniosku o zwolnienie od obowiązku do uiszczenia opłat sądowych (podobnie Sąd Apelacyjny w Gdańsku w postanowieniu z dnia 9.07.1992r , I ACz 393/92, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 28.01.2009 r., I ACz 3/09, LEX nr 516573).

Poza tym trudno przyjąć nawet oceniając ten niepełny obraz finansowy pozwanej spółki wynikający z w/w dokumentów ,że pozwany uzyskując przychód z sprzedaży na koniec miesiąca czerwca 2014r w wysokości

4.754 136,41 zł (netto) nie mógł wygospodarować kwoty 1.443,00 zł na opłaty sądowe , skoro w miesiącu lutym 2014r otrzymał przed sądowe wezwanie do zapłaty , a w miesiącu sierpniu 2014r odpis nakazu zapłaty.

Na koniec Sąd Okręgowy zauważa ,że zwolnienia od kosztów sądowych mogą być stosowane w sytuacjach wyjątkowych, gdy istnieją uzasadnione powody do przerzucenia ciężaru dotyczącego danej osoby na współobywateli.

Z ich bowiem środków pochodzą dochody budżetu państwa, z których pokrywa się koszty postępowania sądowego w razie zwolnienia strony z obowiązku ich ponoszenia (tak też Sąd Najwyższy w postanowieniu z 19.03.2010 r., II PZ 34/09, LEX nr 603836).

Reasumując Sąd Okręgowy zażalenie jako bezzasadne – na mocy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. – oddalił, o czym orzeczono w wyżej.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

(...)